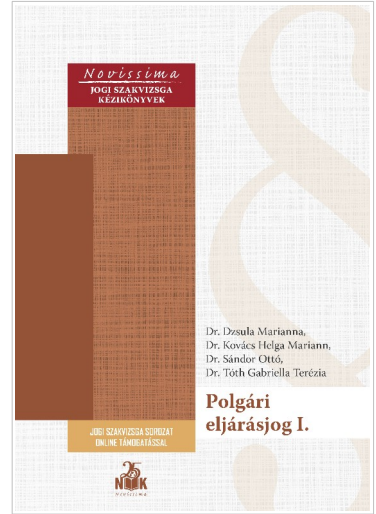

MINTATÉTEL

Dr. Dzsula Marianna,
Dr. Kovács Helga Mariann,
Dr. Sándor Ottó,
Dr. Tóth Gabriella Terézia

Polgári eljárásjog I-II.

Jogi szakvizsga sorozatunk újabb kötetét tartja a kezében a Tisztelt Olvasó. Ez a könyv is követi a sorozat szokásos felépítését – tételek szerint halad, a jogszabályszöveg vastag betűvel, a magyarázat normál betűvel, míg a bírói gyakorlat dőlt betűvel szerepel benne – de a sorozat korábbi köteteihez képest újabb kiegészítésként a polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazható nyomtatványokról szóló 17/2020. (XII. 23.) IM rendelet több iratmintáját is közöljük a könyv online felületén, a tételtípusoknál *-gal jelöltük, ahol elérhető ilyen iratminta. A könyv minden tételéhez ellenőrző kérdések érhetők el (válaszokkal), melyek a címlapon lévő QR kód és cím alapján könnyen megtalálhatóak honlapunkon. A könyv a tételsor Pp-re vonatkozó tételeit tartalmazza, a bírósági végrehajtás külön kiadványban jelenik majd meg.

*A kézirat lezárva: 2023. november 1.,
a Pp. 2024. január 1-jén nem változott, a könyv tartalmazza a tételsor által érintett, a lezárásakor ismert 2024. október 1. és 2025. január 1. napján hatályba lépő módosításokat is.*

ISBN 978-615-6484-41-3
Formátum: B/5
Kötés: puhakötés

Megjelenés éve: 2024
Terjedelem: 496 + 404 oldal
Ára: 19 900 Ft

15% kedvezménnyel kapható a Novissima Kiadó boltjában!

szakvizsga.hu – ahol kiegészítettük a tételsorokat azokkal a linkekkel, melyek a benne szereplő joganyag vagy döntés ingyenesen elérhető hivatalos online helyére mutatnak. Sajnos ezeket nem mindig sikerült megtalálni, illetve néhol csak idegen nyelvű forrás áll rendelkezésre.

16. A BÍRÓSÁGI ELJÁRÁSBAN ÉRVÉNYESÍTHETŐ ÜGYVÉDI KÖLTSÉGEK

Amint arra a Pp. 80. §-ával kapcsolatban a perköltség fogalmának meghatározása során is utaltunk, perköltségként érvényesíthető a polgári peres eljárásban megállapítható ügyvédi költség.

Az ügyvédi megbízás polgári jogi szerződés, melyre a Ptk. XXXIX. fejezetének szabályai vonatkoznak azzal, hogy a Ptk. 6:59. § (2) bekezdése alapján a felek szabadon állapíthatják meg a szerződés tartalmát. Ez egyben azt is jelenti, hogy az ügyvédi megbízási díj is szabad megállapodás tárgya. Az Ügyvédi tv. 30. § (1) bekezdése is akként rendelkezik, hogy a felek – törvényi eltérésekkel – a megbízási díjban szabadon állapodnak meg, illetve a felek költségátalány alkalmazását is kiköthetik. Az ügyvédi munkadíj mértékére korlátozó szabályok nem érvényesülnek, azt leginkább az elvégzendő megbízás munkaigénye, az arra fordítandó munkaórák száma és az esetlegesen felmerülő költségek határozzák meg.

Az ügyvédi munkadíjra vonatkozó szabad megállapodás kérdéséről eltér a polgári peres eljárásokban a pereszes félre áthárítható perköltség részeként a pernyertes oldalán felmerült ügyvédi munkadíj és annak viselése.

Mivel a törvényszéki perrendben a jogi képviselő kötelező, a peres eljárásban felmerülő költségek az ügyvédi költségeket is nagyrészt magukba foglalják. Az ügyvédi költségek mértékéről, felszámításáról, meghatározásáról és az ügyvédi költség mértékét befolyásoló körülmények figyelembevételéről a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban a 16. tétel esetében: R.) rendelkezik.

Az R. szabályait a polgári és közigazgatási bírósági eljárásban a felet, a beavatkozót és az érdekeltet képviselő – ügyvédi tevékenységet gyakorló – egyéni ügyvéd, európai közösségi jogász, ügyvédi iroda és kamarai jogtanácsos munkadíjának és készkiadásának felszámítására és megállapítására kell alkalmazni. (R. 1. § (1) bekezdés)

Ki kell ugyanakkor emelni, hogy az R. csak a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során felmerülő ügyvédi költségek esetében irányadó. A bírósági végrehajtási eljárás nem a polgári (közigazgatási) per része, hanem önálló eljárás, ezért a végrehajtást kérő oldalán más rendelkezések alapján határozandó meg az ügyvédi költség.¹

Az ügyvédi költségek felszámítására az R. két módot határoz meg, melyek vagylagosan alkalmazandóak. A félnek a felszámításkor meg kell jelölnie, hogy az ügyvédi költséget melyik mód figyelembevételével kéri meghatározni.

A.) a szerződésben kikötött munkadíj és a készkiadás felszámítása

Mivel az ügyvédi munkadíj szabad megállapodás tárgya, lehetőség van arra, hogy a fél az ügyvéddel létrejött megbízási szerződése szerint kérje az ügyvédi munkadíj megállapítását. Ebben az esetben

1 Lásd a bírósági végrehajtási eljárásban közreműködő jogi képviselő díjazásáról szóló 12/1994. (IX. 8.) IM rendeletet, ami a végrehajtást kérő jogi képviselőt ellátó ügyvédet illető díjra terjed ki. Az adós jogi képviselőt ellátó ügyvéd díjára az R. az irányadó.

a) a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj, valamint
b) a fél által ügyvédje részére költségértésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegét számíthatja fel (R. 2. § (1) bekezdés). A félnek ehhez egyrészt csatolnia kell az ügyvédi megbízási szerződést, ami a díj meghatározását is magában foglalja. A fél és az ügyvéd közötti megbízási szerződés tartalmazhat egyösszegű megbízási díjat, azonban a gyakorlatban nem ritka, hogy a díjat – akár egy adott alapösszegezen felül – az ügyben tartandó tárgyalások számához, illetve az előterjesztendő iratok számához igazodva határozzák meg, illetve egyéb körülményeket (például az eljáró bíróság székhelyének az ügyvéd tevékenységének székhelyétől való távolságát, stb.) is figyelembe vesznek.

Másrészt a készkiadások megállapítása a fél erre irányuló nyilatkozata (felszámítása) és az ehhez kapcsolódó tételes kimutatás alapján történik. Ez azt jelenti, hogy amennyiben a fél például postaköltséget, fordítás költségét, magánszakértői vélemény beszerzésével felmerült költséget kíván felszámítani, ehhez tételes kimutatást kell készítenie és a bíróság felhívása esetében e tételek felmerülését igazolnia is kell. Ennek hiányában a bíróság mellőzi a készkiadások ügyvédi költségként történő megállapítását.

B.) A pertárgy értékéhez igazodóan meghatározott ügyvédi munkadíj felszámítása

A felszámítás másik módja a per tárgyának értékét veszi alapul a munkadíj mértékének megállapításánál. Ki kell emelni, hogy ebben az esetben is van lehetőség arra, hogy a fél a készkiadások megértését kérje az A.) pontban megjelöltek szerint (R. 3. § (1) bekezdés).

A pertárgy értékéhez igazodó munkadíj az alábbiak szerint alakul (R. 3. § (2) bekezdés):

- a)** 10 millió Ft-ot meg nem haladó pertárgyérték esetén a pertárgyérték 5%-a, de legalább 10 000 Ft,
- b)** 10 millió Ft feletti, de 100 millió Ft-ot meg nem haladó pertárgyérték esetén az a) pontban meghatározott munkadíj és a 10 millió Ft feletti összeg 3%-a, de legalább 100 000 Ft,
- c)** 100 millió Ft-ot meghaladó pertárgyérték esetén a b) pontban meghatározott munkadíj és a 100 millió Ft feletti összeg 1%-a, de legalább 1 millió Ft.

Azokban az esetekben, amikor a pertárgy értéke nem állapítható meg (például gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránti per, személyiségi jogsértés objektív jogkövetkezményeinek alkalmazása iránti per), a munkadíj a megkezdett tárgyalási órákhoz igazodik, valamint figyelembe kell venni a pert megelőző és a tárgyaláson kívül végzett tevékenységet, ha azt az ügyvéd igazolja. Ekkor megkezdett óránként 6.000 Ft, de legalább 12.000 Ft a megállapítható ügyvédi munkadíj (R. 3. § (3) bekezdés)

Az R. azt a szempontot is érvényre juttatja, hogy nemperes eljárás során, illetve ha a perben hatályon kívül helyezés nyomán kerül sor megismételt eljárásra, az eljárás munkaigénye általában nem éri el a peres eljárás, valamint a hatályon kívül helyezést megelőző eljárás során kifejtendő munkaigényt. Ezért úgy rendelkezik, hogy a 3. § (2) és (3) bekezdése alapján számítandó díj fele részére tarthat igényt az ügyvéd.

A másodfokú és a felülvizsgálati eljárások során szintén eltérő szabályok érvényesülnek. Mind peres, mind nemperes eljárások esetében irányadó, hogy kizárólag a jogorvoslati kérelemmel érintett érték, a fellebbezésben, felülvizsgálati kérelemben vitatott összeg lehet az ügyvédi munkadíj számításának alapja. E vitatott érték alapján számítandó a 3. § (2)-(4) bekezdésében írt mértékű ügyvédi munkadíj, és annak fele része illeti meg az ügyvédet az eljárásáért.

Akár az A.), akár a B.) pont szerinti számítási módot alkalmazza a fél, a bíróságnak mérlegelési lehetősége van abban a tekintetben, hogy a felszámított ügyvédi munkadíjat mérsékelje. A mérlegelés szempontjait az R. akként rögzíti, hogy mérséklésre akkor van lehetőség, ha a ténylegesen elvégzett

ügyvédi tevékenység és a felszámított díj nem állnak arányban egymással. Ez a megfogalmazás széleskörű mérlegelést tesz lehetővé, melynek során a bíróság az ügyvéd per során kifejtett valamennyi tevékenységét, tárgyalási jelenlétét, beadványai tényleges tartalmát, perkoncentráció irányába vagy annak ellenében ható magatartását értékelési körébe vonja. A bíróságot azonban e körben indokolási kötelezettség is terheli, azaz ki kell fejtenie, hogy a felszámított díjhoz képest mely okból került sor a díj mérséklésére (R. 2. § (2) bekezdés, 3. § (6) bekezdés).

A kamarai jogtanácsost megillető díjra a B.) pontban kifejtett szabályok alkalmazandóak azzal, hogy a mérséklés lehetőségével a bíróság ebben az esetben is élhet (R. 4. § (1) és (2) bekezdés).

Az ügyvédi tevékenység adóvonzatai annyiban jönnek figyelembe, hogy az ügyvédnek az általános forgalmi adó fizetési kötelezettségéről a bíróság felé nyilatkoznia kell, ebben az esetben azt a díjon felül kell felszámítani. Nyilatkozat hiányában az általános forgalmi adó nem állapítható meg az ügyvéd javára. Mivel a kamarai jogtanácsos a tevékenységét munkaviszony keretein belül látja el, jogtanácsosi képviselő esetén az ÁFA fizetés kérdése fel sem merülhet.

A bírói gyakorlatból

PK 152. szám A saját ügyében személyesen eljáró ügyvéd keresetkiesése összegének meghatározásánál egyrészt azt kell különösen figyelembe venni, hogy az ügynek más személy megbízásából való ellátása esetén milyen keresethez jutott volna, másrészt, hogy saját személyes ügyének ismerete munkamegtakarítással jár. (A 152. számú PK vélemény az új Pp. alkalmazása körében megfelelően irányadóak. lásd 1/2017. PJE határozat és 3/2015 PJE határozat V.1. pont)

Kúria Pfv.V.21.230/2015/9. Díjmegállapodáson alapuló perköltség-igény esetén – ha a fél megjelöli, hogy mely költségeket és milyen összegben kér számításba venni – a bíróságnak az előterjesztett igényről kell döntenie. A fél által felszámítottnál magasabb perköltséget nem, csak indokolt esetben annál alacsonyabbat állapíthat meg.

BDT 2019. 3965. IV. A magas pertárgyérték magasabb ügyvédi felelősséggel jár, amelynek az ügyvédi munkadíjban is kifejezésre kell jutnia. Mindez azonban nem vezethet arra, hogy önmagában a pertárgyérték alapján magas ügyvédi munkadíjat állapítson meg a bíróság, annak mérlegelése nélkül, hogy a jogi képviselő a perben ténylegesen milyen volumenű és színvonalú munkát végzett.

BDT 2020. 4234. III. Ha a fél a költségjegyzék nyomtatványon nem jelöli meg a költség felmerülésének lényeges körülményét, azt, hogy az a közte és a jogi képviselője közt létrejött megbízási szerződésben kikötött munkadíj, és nem csatol megbízási szerződést sem, a perköltséget a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a szerint kell megállapítani.

***Kapható partnereinknél és a Novissima Kiadó könyvesboltjában,
valamint megrendelhető a ronniszakkonyv.hu-n!***

Novissima Jogi- Gazdasági Könyvesbolt
Budapest, V. kerület Károlyi utca 17., az ELTE ÁJK (Egyetem tér) mellett

www.novissima.hu